

Vuorovaikutusraportti

Lastenlinna, asemakaavan muutos

Päivätty 26.2.2024
Diaarinumero HEL 2022-008715
Hankenumero 4564_10
Asemakaavakartta nro 12902

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin. Vuorovaikutusraporttia täydennetään kaavaprosessin edetessä.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelin 09 310 13700 ja sähköpostilla helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Kaavoituksen eteneminen

Vireilletulo

- kaavoitus on tullut vireille vuonna 2022 tontin omistajan hakemuksesta

OAS

- OAS ja muuta aineistoa oli nähtävillä 27.2.–17.3.2023, esiteltiin 8.3.2023 Uutta kantakaupunkia -verkkotilaisuudessa
- nähtävilläolosta ilmoitettiin kirjeillä, verkkosivuilla <https://www.hel.fi/suunnitelmat> ja Helsingin Uutiset sekä Hufvudstadsbladet -lehdissä
- mahdollisuus esittää mielipiteitä
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetettiin tieto niille mielipiteen jättäneille, jotka olivat mielipiteen yhteydessä erikseen ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa

Ehdotus

- kaavaehdotus laitetaan julkisesti nähtäville
- julkisesta nähtävilläolosta ilmoitetaan verkkosivuilla <https://www.hel.fi/kaavakuulutukset>
- mahdollisuus tehdä muistutus, viranomaisilta pyydetään lausunnot
- kaavaehdotus, jota on tarvittaessa tarkistettu julkisen nähtävilläolon jälkeen, esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle arviolta loppuvuonna 2024
- kaavan valmistelun aikana saatuihin huomautuksiin vastataan vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat>
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille muistutuksen jättäneille, joiden sähköposti- tai postiosoite ilmenee muistutuksesta

Hyväksyminen

- kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksen
- kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavan
- tieto kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen julkisen nähtävilläolon aikana
- hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen
- hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan
- kaava tulee voimaan, jos hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty.

Yhteenvedot esitetystä huomautuksista ja vastineet niihin

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo 27.2.–17.3.2023

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat rakennussuojeluun ja uudisrakentamisen sovittamiseen tontin alkuperäisiin rakennusosiin ja ympäristöön sekä vesijohto- ja viemäriverkostoihin. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että uudisrakennukset sopeutetaan Lastenlinnan kulttuurihistoriallisesti sekä rakennustaiteellisesti arvokkaaseen alkuperäiseen rakennukseen sekä Taka-Töölön rakennettuun kulttuuriympäristöön korkeudeltaan, massoitteeltaan ja julkisivuiltaan. Alkuperäisen rakennusosan julkisivujen arvokkaiden ominaispiirteiden ja tontin rakenteiden sekä tärkeimpien sisätilojen suojelumääräykset merkitään asemakaavaan.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ja Fingridillä ei ollut lausuttavaa. Museovirasto siirsi asian kaupunginmuseolle museoviraston ja alueellisen vastuumuseon välisen työnjaon mukaisesti.

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Kaupunginmuseon laatimat suojelutavoitteet Lastenlinnan uutta käyttöä varten on otettu huomioon alkuperäisen Lastenlinnan kokonaisuuden suunnitteluratkaisuja, kaavamerkintöjä ja -määräyksiä laadittaessa. Kaavassa edellytetään myös arvokkaiden sisätilojen huonekohtaista inventointia, jotta uusi toiminta saadaan sovitettua arvokkaihin sisätiloihin. Vuonna 1959 valmistuneiden laajennusosien purkaminen mahdollistetaan ja uudisrakennukset sovitetaan Lastenlinnan kulttuurihistoriallisesti sekä rakennustaiteellisesti arvokkaaseen alkuperäiseen rakennukseen sekä muuhun ympäristöön korkeudeltaan, massoitteeltaan ja julkisivuiltaan. Suunnittelussa huomioidaan olemassa olevien vesi- ja viemäriverkostojen sijainnit ja liittymismahdollisuudet.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat uudisrakentamisen tapaan, kerroksellisen kokonaisuuden säilyttämiseen, tontin rakennusten ja rakenteiden suojeluun, yritysten tiloihin sekä lintujen turvallisuuteen ja elinoloihin. Mielipiteet on

otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että uudisrakennukset sopeutetaan Lastenlinnan kulttuurihistoriallisesti sekä rakennustaiteellisesti arvokkaaseen alkuperäiseen rakennukseen sekä Taka-Töölön rakennettuun kulttuuriympäristöön korkeudeltaan, massoitteeltaan ja julkisivuiltaan. Alkuperäisen rakennusosan julkisivujen arvokkaiden ominaispiirteiden ja tontin rakenteiden sekä tärkeimpien sisätilojen suojelumääräykset merkitään asemakaavaan. Suunnitelma mahdollistaa monipuolisesti erikokoisten liike- ja toimitilojen sijoittumisen tontille. Lintujen turvallisuutta varmistetaan törmäysriskiä koskevan kaavamääräyksen avulla.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 4 kpl.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Uudisrakentaminen, rakentamisen kerroksellisuus ja rakennus-suojelu

Mielipiteessä nähdään 1950-luvun rakennussiiven purkamisen heikentävän rakennusryhmän kerroksellista kokonaisuutta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman raskaimman vaihtoehdon nähdään mitätöivän mittakaavallaan säilyväksi määritellyn Lastenlinnan vanhan osa arkkitehtonista ja kaupunkikuvallista integriteettiä. Myös kevyemmät vaihtoehdot nähdään huomattavina muutoksina lähiympäristössään ja sen mittakaavassa. Ensisijaisen tärkeää on, että tornimainen rakennusosa ja sen rinnalla olevat matalat 1940-luvulla valmistuneet osat säilytetään ja suojellaan. Esitetään myös, että kaavoituksessa tavoiteltaisiin koko kokonaisuuden säilymistä ehyenä. Mielipiteessä esitetään huolia uudisrakennusten sopivuudesta Taka-Töölön kerrostaloalueen valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön, Lastenlinnan sairaalarakennuksen ja Sibeliuspuiston välittömään läheisyyteen. Positiivisena nähdään, että Linnankoskenkadun suuntainen kivimuuri on esitetty säilytettäväksi ja esitetään koko tontin ympäröiviä vastaavia kivimuureja säilytettäväksi. Suunniteltujen rakennusten tulisi mielipiteen mukaan olla mahdollisimman matalia ja purettavaksi esitettyjä rakennusmassoja vastaavia, jotta tulevaisuudessakin Lastenlinnan torniosa on selvästi korkein rakennus.

Vastine

Vuonna 1959 valmistuneiden laajennusosien purkaminen mahdollistetaan. Sairaalatoiminta Lastenlinnassa on päättynyt vuonna 2018 ja rakennuskokonaisuus on ollut siitä asti tyhjiällä. Suojelu rajoittaa erityisesti sairaalakäyttöä ja rakennukset ovat huonossa kunnossa. Kaavaratkaisun keskeisiä tavoitteita on saada tontin arvokkain rakennusosuus käyttöön ja peruskorjattua suojelutavoitteet huomioiden. Uudisrakennukset sovitetaan Lastenlinnan kulttuurihistoriallisesti sekä rakennustaiteellisesti arvokkaaseen alkuperäiseen rakennukseen sekä ympäristöönsä korkeudeltaan, massoitteeltaan ja julkisivuiltaan. Suunnittelussa on edetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteenä olleiden

kevyempien suunnitelmavaihtoehtojen mukaan myös kaupunginmuseon antamat ohjeet huomioiden. Kaupunginmuseon laatimat suojelutavoitteet Lastenlinnan uutta käyttöä varten on otettu huomioon alkupe-
räisen Lastenlinnan kokonaisuuden kaavamerkintöjä ja -määräyksiä laadittaessa. Kaavassa edellytetään myös arvokkaiden sisätilojen huonekohtainen inventointi, jotta uusi toiminta saadaan sovitettua arvokkai-
siin sisätiloihin. Tontin alkuperäiset kivimuurit osoitetaan säilytettäväksi lukuun ottamatta lyhyttä osuutta uudisrakennuksen kohdalla Sten-
bäckinkadun varrella.

Yritysten tilat

Mielipiteessä nähdään, että on tärkeää suunnitella Lastenlinnan alu-
eelle erikokoisia ja myös edullisempia tiloja, jotka kattaisivat sekä yk-
sinyrittäjien, että myös pk-yritysten tilatarpeita. Mielipiteessä nähdään
hyväksi, että alueelle tulee sekä asuntoja että tiloja yrityksille.

Vastine

Suunnitelmaratkaisu mahdollistaa monipuolisesti erikokoisten liike- ja
toimitilojen sijoittumisen tontille sekä joustavasti myös asumista.

Lintujen turvallisuus ja elinolot

Mielipiteessä esitetään lasiparvekkeiden tai ikkunoiden lintuja koskevan
turvallisuuden parantamista. Rakennuksissa olisi hyvä tarjota pesäpaik-
koja kolopesijälinnuille.

Vastine

Kaupunkiympäristön toimialan toiminnassa kiinnitetään huomiota lintu-
jen elinolosuhteisiin ja törmäysriskiä pyritään hankkeidenohjauksessa
pientämään. Asemakaavassa on määräys lintujen törmäysriskin vä-
hentämisestä. Helsingin rakennusjärjestyksen pykälät koskien tontin
luontoarvojen huomioonottamista, puustoa sekä viherkattoja parantavat
myös lintujen elinolosuhteita.
